

EUROPEJSKI KOMITET EKONOMICZNO-SPOŁECZNY

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) jest organem doradczym Unii Europejskiej. Składa się z 350 członków. Jego opinie wymagane są w ramach obowiązkowych konsultacji w dziedzinach określonych w traktatach lub w ramach konsultacji nieobowiązkowych na wniosek Komisji Europejskiej, Rady bądź Parlamentu. Ponadto Komitet może wydawać opinie z własnej inicjatywy. Członków Komitetu nie wiążą żadne instrukcje. Są w pełni niezależni w wykonywaniu swoich funkcji, w ogólnym interesie Unii.

PODSTAWA PRAWNA

Artykuł 13 ust. 4 TUE; art. 301-304 TFUE; [decyzja Rady \(UE\) 2015/1157 ustalająca skład Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego.](#)

SKŁAD

A. Liczba i podział miejsc według krajów (art. 301 TFUE)

Obecnie Komitet liczy 350 członków pochodzących z państw członkowskich:

- po 24 z Niemiec, Francji, Włoch i Zjednoczonego Królestwa;
- po 21 z Hiszpanii i Polski;
- 15 z Rumunii;
- po 12 z Austrii, Belgii, Bułgarii, Czech, Grecji, Węgier, Holandii, Portugalii i Szwecji;
- po 9 z Chorwacji, Danii, Finlandii, Irlandii, Litwy i Słowacji;
- po 7 z Łotwy i Słowenii;
- 6 z Estonii;
- po 5 z Cypru, Malty i Luksemburga.

W maju 2019 r. Rada przyjęła decyzję ustalającą skład Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego na dzień 21 września 2020 r. Na mocy tej decyzji dostosowano liczbę miejsc na wypadek wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE, wskutek czego pojawiłyby się 24 wakaty. Dzięki nowym przepisom Estonia, Cypr i Luksemburg zyskają po jednym dodatkowym mandacie, bowiem państwa te straciły te stanowiska w wyniku ostatniej decyzji dotyczącej składu Komitetu po akcesji Chorwacji. Pozostałe wakaty pozostaną w rezerwie na wypadek przyszłych rozszerzeń. Ogólnie

rzecz biorąc, jeżeli Zjednoczone Królestwo wystąpi z UE, liczebność Komitetu zmniejszy się z 350 do 329 członków.

B. Sposób mianowania (art. 302 TFUE)

Członkowie Komitetu są mianowani przez Radę kwalifikowaną większością głosów na podstawie propozycji państw członkowskich. Rada zasięga opinii Komisji w odniesieniu do tych nominacji (art. 302 ust. 2 TFUE). Państwa członkowskie muszą dopilnować, by różne sektory gospodarcze i społeczne były odpowiednio reprezentowane. W praktyce jedna trzecia stanowisk jest przeznaczona dla pracodawców, jedna trzecia dla pracowników i jedna trzecia dla innych kategorii (rolnicy, handlowcy, wolne zawody, konsumenci itp.).

Maksymalna liczba członków EKES, jaką przewiduje Traktat z Lizbony, wynosi 350 (art. 301 TFUE). W okresie między lipcem 2013 r a wrześniem 2015 r. liczba ta została na krótko przekroczona z uwagi na przystąpienie Chorwacji do UE w dniu 1 lipca 2013 r. Po dołączeniu dziewięciu członków z nowego państwa członkowskiego łączna liczba członków EKES wzrosła do 353 (z 344). W związku z tym decyzją Rady 2015/1600 z dnia 18 września 2015 r. w sprawie mianowania członków Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego na okres od dnia 21 września 2015 r. do dnia 20 września 2020 r. ograniczono liczbę członków z Luksemburga i Cypru z sześciu do pięciu w obu krajach, natomiast liczbę członków z Estonii zredukowano z siedmiu do sześciu, zgodnie z podziałem mandatów w Komitecie Regionów, w którym także zasiada 350 członków.

C. Typ mandatu (art. 301 TFUE)

Członkowie są mianowani przez rządy krajowe na okres pięciu lat, przy czym ich mandat jest odnawialny (art. 302 TFUE). Wywodzą się oni z europejskich grup interesów gospodarczych i społecznych. Ostatnie odnowienie kadencji członków miało miejsce w październiku 2015 r. i dotyczyło okresu 2015-2020.

Członkowie należą do jednej z trzech grup:

- [Grupa Pracodawców](#) (Grupa I);
- [Grupa Pracowników](#) (Grupa II);
- [Grupa Różnorodność Europy](#) (Grupa III).

Członkowie Komitetu muszą być w pełni niezależni w wykonywaniu swych obowiązków, w ogólnym interesie Unii Europejskiej (art. 300 ust. 4 TFUE). Za każdym razem, gdy na stanowisku członka lub zastępcy członka EKES pojawia się wakat wskutek wygaśnięcia mandatu członka lub jego zastępcy niezbędna jest odrębna decyzja Rady, aby obsadzić to stanowisko.

ORGANIZACJA I PROCEDURY

Komitet nie jest jedną z instytucji wymienionych w art. 13 ust. 1 TUE (choć art. 13 ust. 4 stanowi, że Komitet wspomaga Parlament, Radę i Komisję przez działania doradcze), ale dysponuje znaczną autonomią odnośnie do organizacji i działalności.

- Komitet mianuje spośród swoich członków przewodniczącego i prezydium na okres dwóch i pół roku.

- Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.
- Może zebrać się z inicjatywy własnej, choć zazwyczaj zbiera się na wniosek Rady lub Komisji.
- Posiada sześć wyspecjalizowanych sekcji dla poszczególnych obszarów działalności UE, wspierających go w przygotowaniu opinii (i może powołać podkomisje dla poszczególnych zagadnień):
 - Sekcja Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego ([NAT](#));
 - Sekcja ds. Unii Gospodarczej i Walutowej oraz Spójności Gospodarczej i Społecznej ([ECO](#));
 - Sekcja Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Obywatelstwa ([SOC](#));
 - Sekcja Stosunków Zewnętrznych ([REX](#));
 - Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji ([INT](#));
 - Sekcja Transportu, Energii, Infrastruktury i Społeczeństwa Informacyjnego ([TEN](#)).
- W celu uzyskania efektów synergii Komitet dzieli swój stały sekretariat w Brukseli (w odniesieniu do siedziby patrz Protokół nr 6 do Traktatu z Lizbony w sprawie ustalenia siedzib instytucji i niektórych organów) z sekretariatem Komitetu Regionów. Ponadto, w ramach procedury budżetowej na 2014 r., Prezydium Parlamentu zawarło także porozumienie z Komitetem, aby wspólnie doprowadzić do zwiększenia efektywności w zakresie tłumaczeń. Budżet administracyjny Komitetu w sekcji 6 budżetu Unii Europejskiej wynosi 131 mln EUR (2014 r.).

UPRAWNIENIA

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny został utworzony na mocy traktatów rzymskich z 1957 r., aby zaangażować gospodarcze i społeczne grupy interesów w tworzenie wspólnego rynku oraz by zapewnić strukturę instytucjonalną służącą informowaniu Komisji i Rady Ministrów o sprawach europejskich. Jednolity Akt Europejski (z 1986 r.) i Traktat z Maastricht (z 1992 r.) rozszerzyły zakres zagadnień, które należy przekazać Komitetowi. Traktat z Amsterdamu dodatkowo rozszerzył zakres obszarów, którymi zajmuje się Komitet, i umożliwił mu przeprowadzanie konsultacji z Parlamentem Europejskim. EKES dostarcza średnio 170 dokumentów doradczych i opinii rocznie (z czego około 15 % Komitet wydaje z własnej inicjatywy). Opinie są publikowane w Dzienniku Urzędowym. Komitet ma uprawnienia doradcze (art. 300 TFUE). Jego zadaniem jest informowanie instytucji odpowiedzialnych za podejmowanie decyzji w UE o opinii przedstawicieli sektora gospodarczego i społecznego.

A. Opinie wydawane na wniosek instytucji UE

1. Konsultacja obowiązkowa

W niektórych obszarach TFUE stanowi, że decyzje mogą zostać podjęte jedynie po przeprowadzeniu przez Radę lub Komisję konsultacji z Komitetem. Są to:

- polityka rolna (art. 43);
- swobodny przepływ osób i usług (art. 46, 50 i 59);
- polityka transportowa (art. 91, 95 i 100);
- harmonizacja podatków pośrednich (art. 113);
- zbliżenie ustawodawstw w zakresie rynku wewnętrznego (art. 114 i 115);
- polityka zatrudnienia (art. 148, 149 i 153);
- polityka społeczna, edukacja, kształcenie zawodowe i młodzież (art. 156, 165 i 166);
- zdrowie publiczne (art. 168);
- ochrona konsumentów (art. 169);
- sieci transeuropejskie (art. 172);
- polityka przemysłowa (art. 173);
- spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna (art. 175);
- badania i rozwój technologiczny oraz przestrzeń kosmiczna (art. 182 i 188);
- środowisko (art. 192).

2. Konsultacja nieobowiązkowa

Parlament, Komisja lub Rada mogą także zasięgnąć opinii Komitetu w każdej innej sprawie, którą uznają za odpowiednią do konsultacji. Gdy instytucje te zasięgają opinii Komitetu (bez względu na to, czy jest to konsultacja obowiązkowa, czy też nie), mogą wyznaczyć limit czasowy (przynajmniej jeden miesiąc), po upływie którego brak opinii nie może powstrzymać ich od podjęcia dalszych działań w danej sprawie (art. 304 TFUE).

B. Wydawanie opinii z własnej inicjatywy

Komitet może zdecydować o wydaniu opinii, kiedy tylko uzna to za stosowne.

Udo Bux
05/2019

